

AMERİKAN YÖNETİM DÜŞÜNÇESİNİN DOĞUŞU (1776-1920)

AMERİKAN AYDINLANMASI

HAMILTON-JEFFERSON İKİLİĞİ

FEDERALİZM VE BAŞKANLIK

AMERİKAN KAMU YÖNETİMİNİN KÖKENLERİ

Osman Gökhan HATİPOĞLU

Bu kitabın yayın hakkı SİYASAL KİTABEVİ'ne aittir. Yayınevinin ve yayıncısının yazılı izni alınmaksızın kısmen veya tamamen alıntı yapılamaz, hiçbir şekilde kopyalanamaz, çoğaltılamaz ve yayınlanamaz.

Amerikan Yönetim Düşüncesinin Doğuşu (1776-1920)

Osman Gökhan Hatipoğlu

Editör: Ertan Akkaş

Kapak: Gamze Uçak

Sayfa Düzeni: Buse Dilara Dirim

©Siyasal Kitabevi Tüm Hakları Saklıdır.

2021 Kasım, Ankara

ISBN No: 978-625-7424-17-2

Siyasal Kitabevi-Ünal Sevindik

Yayıncı Sertifika No: 14016

Şehit Adem Yavuz Sok. Hitit Apt. 14/1

Kızılay-Ankara

Tel: 0(312) 419 97 81 pbx

Faks: 0(312) 419 16 11

Baskı:

Sonçağ Yayıncılık Matbaacılık Reklam San Tic. Ltd. Şti.

Sertifika No: 47865

İstanbul Cad. İstanbul Çarşısı 48/48

Tel: 0(312) 341 36 67

Dağıtım:

Siyasal Kitabevi

Şehit Adem Yavuz Sok. Hitit Apt. 14/1

Kızılay-Ankara

Tel: 0(312) 419 97 81 pbx

Faks: 0(312) 419 16 11

e-posta: info@siyasalkitap.com

http://www.siyasalkitap.com

AMERİKAN YÖNETİM
DÜŞÜNCESİNİN DOĞUŞU
(1776-1920)

İçindekiler

ÖNSÖZ	11
GİRİŞ	13
BİRİNCİ BÖLÜM	
YENİ DÜZENİN KURAMSAL TEMELLERİ: NOVUS ORDO SECLORUM	27
I.1. Doğa Yasası ve Sözleşmeciler Toplum	29
I.1.1. Yeni Düzenin Hukuku	29
Doğa Yasası.....	30
Bağımsızlık Bildirgesi	33
Haklar Bildirgesi.....	34
Mülkiyet Hakkı.....	36
I.1.2. Sözleşmeciler Toplum: Thomas Hobbes ve John Locke	37
Hobbes: Leviathan ve Bireyselleşme	38
John Locke: Başkaldırı Hakkı ve Toplumsal Sözleşme.....	40
I.1.3. John Locke'un Birleşik Devletlerin Kuruluşundaki Etkileri	43
Bağımsızlık ve Başkaldırma.....	44
Sözleşmeciler Liberal Devlet, Mülkiyet Hakkı ve Tiranlık Korkusu.....	45
I.2. Birleşik Devletlerin Kuruluşunda Avrupa'nın Etkileri	48
I.2.1. İngiliz Anayasasının Amerikan Aydınlanmasına Etkileri	49
I.2.2. Avrupa'daki Aydınlanma Döneminin Etkileri	52
I.2.3. Fransız Etkisi.....	54
I.3. Amerikan Aydınlanmasında Sorunlar	55
I.3.1. Devrimin Kısa malî Tarihi: Aydınlanma ve malî Baskılar	56
I.3.2. Locke Etkisi ve Sözleşmeciler Toplum Hakkında Tartışmalar	60
I.3.3. Amerikan Aydınlanmasında Görüş Ayrılıkları ve Milliyetçilik.....	62
Yönetişel Görüş İkiliği.....	63
Hamilton Milliyetçiliği.....	64
Amerikan (Whig) Milliyetçiliği	66
I.3.4. Maddeciler Tarih Yorumlarında Birleşik Devletlerin Yeni Düzeni	67
I.4. Birleşik Devletler Devletinin Yönetişel İdeolojisi: Cumhuriyet	72
I.4.1. Cumhuriyetçilik ve Birleşik Devletler	73
Avrupa'da Cumhuriyetçilik	73
John Adams: Amerika Birleşik Devletleri Anayasalarının Savunması	75
I.4.2. ABD'nde Yeni Cumhuriyet, Yeni Düzen: Novus Ordo Seclorum	77
Cumhuriyet Hakkında Kaygılar	77
Antikçağın Yeni Düzeni	79

İKİNCİ BÖLÜM

EKONOMİK YAPI.....	89
II.1. Saf Burjuva Devletinin Doğuşu	94
II.1.1. Sınırsız Doğal Kaynaklar, Sömürge Şirketleri ve Temel Ürün Ekonomisi.....	95
II.1.2. Ucuz İşgücü: Bağımlı Hizmet ve Kölelik	101
Bağımlı Hizmet (Indentured Servitude)	102
Kölelik	106
II.1.3. Protestanlık ve Ekonomi	113
Kalvinizm Öğretisi	113
Kapitalizm ile Protestanlık İlişkisi.....	116
Amerikan Orta Sınıfı	121
Kutsanmış Girişimcilik.....	122
II.2. Hızlı Göç, Demiryolları ve Hızlı Sanayileşme	123
II.2.1. Sürekli ve Sorunsuz Emek Arzı: İç ve Dış Göç.....	124
II.2.2. Ticaret ve Sanayi Devriminin Demir Ayakları: Demiryolları	130
II.2.3. Üretim Ölçeklerinin Büyümesi ve Hızlı Sanayileşme	133
II.3. Dev Amerikan Şirketleri, Tröstler ve Kamu Yönetiminin Devreye Girmesi	138
Hırsız Baronlar	138
Yaldızlı Çağda Dev Şirketlerin Doğuşu ve İşletme Yönetiminde	
Kurumsallaşma	140
Tröstler ve Tekelleşme	142
Paradigma Değişikliği: Kamu Yönetiminin Tröstlere Müdahalesi	143

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

ABD YÖNETİM ANLAYIŞINDA HAMILTON-JEFFERSON İKİLİĞİ	151
III.1. Hamilton ve Jefferson Arasındaki Yönetimsel ve Siyasi Ayrılığın Uygulamada	
   Belirginleşmesi	153
III.1.1. İlk Kabine'de Yönetimsel Ayrılıklar: Görev Paylaşımı Sorunları ve Kamu	
Politikası İhtilafları.....	154
Bakanlıkların Görev Alanlarına Dair Sorunlar	154
Posta İdaresi ve Patentlerin Yönetimine Dair Sorunlar	157
Doğal Kaynakların Korunması ve Toprak Politikaları	159
Dış İlişkilerde Hamilton-Jefferson İkiliği	161
III.1.2. Jefferson Kabinesi: Jeffersoncu Yönetim Uygulamaları	165
Hamiltoncu Düşünceye Göre Jefferson'un Başkanlık Dönemi	165
Jeffersoncu Düşünceye Göre Jefferson'un Başkanlık Dönemi	169
III.1.3. Hamilton-Jefferson Ayrılığının Siyasi Partilere Dönüşmesi:	
Federalistler ve Cumhuriyetçiler	174
III.2. Ekonomi ve Ekonomi Yönetiminde Hamilton Jefferson İkiliği.....	180
III.2.1. Özel Mülkiyet	180
III.2.2. Jefferson ve Tarım Ekonomisi	185
III.2.3. Hamilton ve Kontrollü Ekonomi.....	188
Dış Ticaretin ve İç Borçlanmanın Merkezî Yönetim	
Kontrolüne Devredilmesi.....	189

Ulusal Banka	192
İmalatçılar Raporu ve Darphane Raporu	195
III.3. Hamilton ve Jefferson'un Federalizm Anlayışları	197
III.3.1.Kuruluş Dönemi Tartışmaları: Ulusal Federalizm-Eyalet Federalizmi İkiliği	197
Ulusal Federalistler (National Federalists)	198
Eyalet Federalistleri (State Federalists)	198
III.3.2. Hamilton'un Federalizm Anlayışı: Federal Birlik	199
III.3.3. Jefferson'un Federalizm Anlayışı: Anlaşmacı (Compact) Federalizm ve Kentucky Kararları	201
III.4. Başkanlık Anlayışında Hamilton-Jefferson İkiliği	204
III.4.1. Anayasa Konusunda Ayrılıklar	204
III.4.2. Hamilton ve Federalist Yazıların Güçlü Başkanı	206
III.4.3. Hamilton ve Jefferson'un Yollarının Kesişmesi: Louisiana'nın Satın Alınması Kararı	211
III.5. Hamilton ve Jefferson'un Kamu Görevlerinde Beyefendiler Önceliği: Kuruluş Döneminde Bürokrasi	214
III.6. Amerikan Kamu Yönetiminde Hamiltonculuk ve Jeffersonculuk.....	219
Bölüm Değerlendirmesi	222

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

YÖNETSEL YAPININ GELİŞİMİ VE WOODROW WILSON'UN BAŞKANLIĞI	229
IV.1. ABD'nin Özgün Örgütlenme Modeli: Federalizm	231
IV.1.1. Madisoncu/Jeffersoncu Federalizm ve Compact Kuramı	234
IV.1.2. Dual Federalizm	236
IV.1.3. ABD Federalizminde Yönetim Erkinin Paylaşımı	238
IV.2. Başkanlık Sistemi.....	241
IV.2.1. Başkanlıkta Güç ve Denge.....	241
Hamilton'un Güçlü Başkanı: Federalist Yazılar	242
Başkanlık Seçimi ve Denge Mekanizmaları.....	245
IV.2.2. Üstü Kapalı Güçler (<i>Implied Powers</i>) Klozu: Belirsiz Güç Alanı	248
Anayasal Durum	249
Üstü Kapalı Yetkilerin İlk Uygulamaları: Washington, Jefferson ve Madison	250
Savaş Durumu Yetkileri: Lincoln, Roosevelt ve Wilson Örnekleri.....	253
IV.2.3. Başkanlık Kurumunun Uluslararası Alanda Güçlenmesi: Monroe Doktrini.....	254
IV.3. Kuruluş Döneminde Devletin Gelişimi.....	256
IV.3.1. Bürokrasi'nin Gelişimi: Yağma (<i>Spoils</i>) Sisteminden Liyakate Geçiş	257
Bir İngiliz Mirası Olarak ABD Bürokrasi 'sinde Yağma Sistemi	257
Bir Kuram Olarak Yağma Sistemi	259
Yağma Sisteminin Sona Ermesi: Pendleton Act	261
IV.3.2. Kolonilerin İngiliz Modeli'ne Göre Eyaletleşmesi	263
IV.3.3. Kolonilerde İngiliz Kurumlarının Amerikanlaşması	264
IV.3.4. Kamu Yönetiminde Bocalama Dönemi	267

IV.4. Woodrow Wilson’un Yönetim Anlayışı.....	270
IV.4.1. Siyaset-Yönetim Ayrılığı ve Evrensel Yönetim Bilgisi Arayışı.....	270
Yönetim Bilimine Olan Gereksinimin Doğuşu.....	272
“Avrupalı” Yönetim Biliminin Amerikanlaştırılması ve	
Yönetim-Demokrasi Uyuşmazlığı.....	274
Yönetim-Siyaset Ayrılığı ve Demokrasi	276
Yönetimin Merkezileşmesi	278
Bürokrasinin Rolü	279
Yönetim Bilgisinin Dışarıdan Alınması:	
“İyi Yönetimin Tek Bir Yasası Vardır”	281
IV.4.2. Wilson’un Başkanlık Dönemi: Merkezileşme ve Güçlü Yönetim.....	285
Yeni Özgürlük (New Freedom)	287
IV.4.3. Wilson ve Dış Politika: Kamunun Yönetiminden Dünya’nın Yönetimine ..	290
Meksika İç Savaşı ve Müdahaleci Doktrin.....	291
Wilson’un Süper Başkanlığı: 1. Dünya Savaşı	292
IV.5. Woodrow Wilson’un Kamu Yönetimi Disiplinine Etkileri	294
IV.5.1. Kamu Yönetimi Disiplini Hakkında	294
Anaakımlarının Sınıflandırılması	295
Merkezî Yönetim ve Bürokrasinin Temel Olduğu Okullar: Klasik ve Neoklasik	
Bilimsel Okullar.....	297
Merkezî Yönetim ve Güçlü Bürokrasiyi Dışlayan Okullar.....	297
IV.5.2. Wilson ve Çağdaş Kamu Yönetimi	302
SONUÇ	311
KAYNAKÇA	323
ÖZET	333
ABSTRACT	335
EKLER.....	337
Ek 1. Karl Marx’ın Lincoln’a Mektubu (29 Kasım 1864)	337
Ek 2. Zamandizin	338
Ek 3. Karikatürler.....	361
Ek 4. Thomas Jefferson ve Alexander Hamilton’un Yaşam Öyküleri.....	364
Ek 5. Woodrow Wilson’un Yaşam Öyküsü	371
KONU DİZİNİ	373

Tablolar

Tablo 1.	İngiltere'nin Amerikan Devrimi'ni Tetikleyen malî ve Yönetsel Baskıları ...	58
Tablo 2.	ABD'de Yönetsel Görüş İkiliğine İlişkin Terimler.....	64
Tablo 3.	Kolonyal Dönem Tahminî Koloni Nüfusları	100
Tablo 4.	İngiliz Sömürgelerinde Köle Fiyatları	107
Tablo 5.	ABD'de Köle ve Toplam İşgücü Sayıları	109
Tablo 6.	Toplam Verimlilik İndeksi ve Köle Sayısı Arasındaki İlişki	110
Tablo 7.	Hamile ve Emziren Köle Annelerin Karşılaştırmalı Pamuk Toplama Performansları	111
Tablo 8.	ABD'de 19. Yüzyıl Sonuna Doğru Bölge ve Sektörlere Göre Reel Sektör Üretimi	124
Tablo 9.	ABD'de Üretim Biçimine Göre Bazı Endüstrilerde Üretim Yüzdeleri (1850-1870)	126
Tablo 10.	ABD'de Şehirleşme Oranı (1790-1900).....	127
Tablo 11.	ABD'de IX. Yüzyılda Dönemsel Göçmen Sayıları.....	128
Tablo 12.	ABD'de XVIII. Yüzyıl Boyunca Nüfus Artışı ve Yoğunluğu.....	130
Tablo 13.	Demiryolu Yatırımı Karları ve Sermayenin Fırsat Maliyeti.....	132
Tablo 14.	Demiryolları Sektörünün Amerikan Endüstriyel Ürünlerine Olan Talebi..	133
Tablo 15.	Sektörlere Göre Karşılaştırmalı ABD/İngiltere Emek Verimliliği Endeksi..	134
Tablo 16.	ABD Demir ve Çelik Sektörü Büyüklükleri (1870-1900).	135
Tablo 17.	ABD'de 1860,1900 ve 1920 Yıllarında On Lider Sanayi (1914 Değerleriyle Milyon Dolar).....	136
Tablo 18.	ABD ve İngiltere Karşılaştırmalı Yıllık Büyüme Oranları, 1870-1913 (%)...	138
Tablo 19.	Birden Fazla Denizaşırı Fabrikası Olan Amerikan Çok Uluslu Şirketleri (1914)	142
Tablo 20.	ABD'de Kartelleşme Döneminde Başlıca Şirket Birleşmelerinden Sonra Pazar Payları	143
Tablo 21.	ABD Ekonomisi Üzerinde Devlet Denetimini Kurmaya Yönelik Önlemler	146
Tablo 22.	Hamilton ve Jefferson'un Düşünsel Ayrılıkları	226
Tablo 23.	Kuruluşundan İtibaren ABD Başkanları (Woodrow Wilson'a Kadar)	246
Tablo 24.	Wilson Döneminde Yönetsel Müdahaleler	288

Tablo 25. Merkezî (Federal) Yönetimde İstihdam Edilen Memur Sayıları (1861-1920)	290
Tablo 26. ABD'de Yönetimsel Yapının 20. Yüzyıl Öncesinde Gelişimi.....	305
Tablo 27. ABD'de Çağdaş Kamu Yönetimi Okullarının 20. Yüzyıl Öncesi Yönetim Düşüncesine Göre Sınıflandırılması	320

Haritalar

Harita 1. Kuruluş Dönemi'nde Kuzey Amerika'daki Avrupa Devletleri.....	48
Harita 2. Louisiana'nın Satın Alınması Sırasında Kuzey Amerika	212

Görseller

Görsel 1. Amerika Birleşik Devletleri Başkanlık Mührü Ön Yüzü	80
Görsel 2. Amerika Birleşik Devletleri Başkanlık Mührü Arka Yüzü	81
Görsel 3. Kongrenin Bastırdığı Federal Yönetimin İlk Banknotlarındaki İkonlar.....	83
Görsel 4. Georgia Eyaleti 4 Doları (1776 ve 1777 emisyonları)	84
Görsel 5. Georgia Eyaleti 40 Doları	84
Görsel 6. Massachusetts (Solda) ve New York (Sağda) Eyalet Mühürleri	85
Görsel 7. Karikatür (Tekel Canavarı).....	361
Görsel 8. Karikatür (Tekel ve Emek Arasında Düello).....	362
Görsel 9. Karikatür (Tekelcilerin Korsan Gemisi).....	362
Görsel 10. Karikatür (Morgan'ın Tekelleri).....	363

Grafikler

Grafik 1. IX. Yüzyıl Sonunda ABD Maden Üretimi (Dünya Üretiminin Yüzdesi Olarak).....	96
Grafik 2. ABD'de 1830-1890 Döneminde İşletime Açık Demiryolu Uzunlukları	131

ÖNSÖZ

Önceleri felsefe alanında politika ile iç içe geçmiş olarak ele alınan yönetim olgusu, Aydınlanma Çağı ile birlikte sosyal bilimlerin daha çok ilgi alanına girmeye başlamış, Avrupa'da *yönetim hukuku* ve *kameralizm* gibi konusu yönetim olan disiplinler ortaya çıkmıştır. Ancak yönetim bilgisi, bir sosyal bilim olarak 19. yüzyılın sonlarında ABD'de (Amerika Birleşik Devletleri) doğmuş ve "kamu yönetimi" adını da burada almıştır. Doğal olarak kamu yönetiminin, bu doğuştan önce ABD'de yönetim alanında yaşanan gelişmelerle güçlü bir bağı vardır. Koloni olarak kurulan ve sonradan bir araya gelerek ABD'yi oluşturan eyaletlerin başlangıçta tek amacı, İngiltere'ye karşı bağımsızlık kazanmak olmuştur. Devlet yönetiminin tiranlığa dönüşmesinden korkan eyaletlerin gevşek bir federasyonla bir arada bulunduğu ABD, güçlü bir merkezî yönetimle uzun süre tanışmamıştır. 20. yüzyılın sonuna doğru daha merkezî ve kontrolcü bir yönetime doğru evrilen devlet, yönetim konusunda Avrupa'nın ulus devletlerine göre yetersiz ve bilgisiz kalmıştır. Oysa bir işletmecilik bilgisi olarak yönetim (*management*) konusu, dönemin ABD iş dünyasının uzmanlaştığı bir konu olmuştur. ABD'de 19. yüzyıl sonunda neredeyse diğer Avrupa ülkeleri ekonomilerinin büyüklüklerine tek başına erişmiş olan dev şirketler, örgütlerinin genişliği ve personel sayılarının büyüklüğü ile başa çıkacak gerekli yönetim bilgi ve pratiklerini edinmiş durumdaydı. Ancak aşırı büyüyen nüfusu ve ekonomisi ile ABD devleti, kendi yönetimini merkezîleştirip güçlendirmek, dolayısıyla bilgisi, örgütü ve personeli ile birlikte baştan kurmak gerekliliği ile karşı karşıya kalmıştır. İşletme yönetimi bilgisi ise kamusal alanı yöneten devlet için gerekli karşılığı üretmek için yetersiz kalmıştır. Bu durumda ABD, nicel ve nitel olarak iki yüzyıldır aralıksız büyüyen devletin işlevlerini yürütmek için yeni bir bilginin, "kamu yönetimi" bilgisinin, peşine düşmüştür.

Kamu yönetimi, işletme yönetimi konusunda deneyimli olan ABD'de Wilson'un 1887 tarihli ünlü *İdarenin İncelenmesi* makalesi ile gerekçelendirilerek ABD kamuoyuna tanıtılmıştır. ABD Anayasasında bir kez bile kullanılmayan yönetim (*administration*) kelimesi, aşırı derecede büyüyen ABD'nin yönetimi için artık ihdas edilmesi bir zorunluluk haline gelen bu yeni bilimin adına, kamu kelimesinin yanına taşınmıştır. Böylece kamu yönetimi, 1883 yılında personel reformu ile başlayan bir kamu reformu sürecinin akademik dünyadaki karşılığı olmuş ve bu reform sürecine bilimsel bir destek sağlamıştır. Wil-

son, makalesinde, birkaç kuşak sürse bile yerleştirilmesi gerekliliğini vurguladığı kamu yönetimi disiplini, kendi başkanlığı ile birlikte neredeyse bu birkaç kuşağın yetiştiği otuz yıl boyunca, uygulamaları ile birlikte ABD yönetiminin kalbine yerleştirmiştir. Yeni bir sosyal bilim için hızlı sayılacak bu çıkışın ardından, kimilerince tek bir savaş olarak ele alınan I. ve II. Dünya Savaşları sonrasında “kamu yönetimi”, devletin yönetimi alanında anaakım disiplini haline gelmiştir. ABD’nin 20. yüzyılın ikinci yarısında dünya üzerinde artan egemenliğine paralel olarak kamu yönetimi bilimi, Avrupa dâhil dünyanın diğer ülkelerine de yoğun ve sistemli bir biçimde ihraç edilmiştir.

ABD’nin akademik egemenliği altında gelişen kamu yönetimi biliminin kökeni de alanyazında sürekli bir ilgi nesnesi olmuş ve “köken” konusu Kıta Avrupa’sı kaynaklı kameral bilimler ve Fransa ağırlıklı yönetim hukuku yaklaşımı üzerinden birçok kez ele alınmıştır. Bu kameral bilimler ve yönetim hukuku kökeni üzerinden incelenecek yönetim bilimi, daha çok Avrupa devletlerinin ve bu devletlerin etkisi altındaki veya sömürgesi olan devletlerin yönetim bilgisi için kısmen açıklayıcı olabilecektir. Ancak evrilmiş haliyle bir Amerikan bilgisi, küresel ve standartlaşmış bir 20. yüzyıl gelişmesi hâline gelen yönetim biliminin, asıl kökeninin ABD’de araştırılması gerektiği düşünülmektedir. Bu nedenle bu çalışmanın temel sorunu, yönetim biliminin kökenlerinin ABD’de 20. yüzyıl öncesi dönemdeki tarihsel, düşünsel ve yönetsel gelişmelerle nasıl ve ne ölçüde açıklanabileceği konusudur. Bu konuda uluslararası alanyazında kapsamlı ve doğrudan yapılmış bir çalışma bulunmaması, aynı şekilde ulusal alanyazınımızda da böyle bir çalışmanın eksikliği, bu konuda bir doktora çalışması yapma yolundaki kararımı pekiştirmiştir. Bu kitap 2015 yılının Haziran ayında Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsüne sunulmuş olan *Amerikan Yönetim Düşüncesinin Doğuşu (1776-1920)* doktora tez çalışmasının gözden geçirilmiş ve kitaba uyarlanmış halidir. Bu vesile ile tez danışmanım Doç. Dr. Can Umut Çiner’e, değerli öneri ve katkıları için Prof. Dr. Mete Yıldız’a, bu uzun ve zahmetli süreçte bana destek veren eşim Berrak Demiryöney Hatipoğlu’na, çocuklarım Parla ve Pars Tan’a teşekkür ederim.